

RESPONS

DOGA

Undersøkelse blant plansjefer i norske kommuner

Om undersøkelsen

- Design og arkitektur Norge (DOGA) er en stiftelse som stimulerer til bruk av design og arkitektur for økt innovasjon i næringsliv og offentlig sektor – og bidrar til å forme morgendagens Norge.
- Formålet med undersøkelsen er å kartlegge plansjefenes oppfatning av kvaliteten i det som bygges i kommunen, og hvordan det arbeides med kvalitet i bygg.
- Undersøkelsen er utført av Respons Analyse på oppdrag fra DOGA.

Prosjektinformasjon

	Prosjektnavn:	Plankontor og arkitektur
	Målgruppe:	Plansjefer i norske kommuner
	Antall intervju:	100
	Metode:	Telefonintervju (CATI)
	Datainnsamling:	18.11-26.11 2025
	Vekting av data:	Ingen
	Nedbrytninger:	Resultater signifikant høyere enn totalen er markert i grønt, og lavere er markert i rødt.
	Feilmarginer:	+/- 4,3% og +/- 9,8% ved 100 respondenter.

Ansvarlig konsulent

Idar Eidset
Tlf. 907 86 694
Idar.eidset@responsanalyse.no

Spørsmål i undersøkelsen

1. Er der i din kommuneadministrasjon...
 - a) ansatte med formell arkitektutdannelse?
 - b) ansatte med formell planleggerutdannelse?
2. I hvilken grad opplever du at din kommune er opptatt av kvalitet i det som bygges?
3. Av de følgende, hvem mener du har størst mulighet til å sikre kvalitet i det som bygges?
4. Har dere i din kommune utarbeidet **egne** retningslinjer, prinsipper eller verktøy for å sikre ønsket kvalitet i det bygde – som går utover minimumskravet i loven?
5. Hvilke av følgende prinsipper, retningslinjer eller verktøy som andre har utarbeidet opplever du som nyttige?
6. Er det noen prinsipper, retningslinjer eller verktøy du savner eller skulle hatt mer av for å jobbe bedre med kvalitet i plan og byggesaker?
7. Er det noen temaer ditt plankontor særlig trenger hjelp til å jobbe med for å oppnå mer kvalitet i det bygde? Eksempelvis...
8. I arbeidet med å oppnå kvalitet i det bygde – hvilke er de mest verdifulle samarbeidspartnerne/støttespillerne for din kommune?
9. Hvordan vil du vurdere fylkeskommunens veiledning mot kommunen innenfor temaet kvalitet i det bygde/arkitektonisk kvalitet?

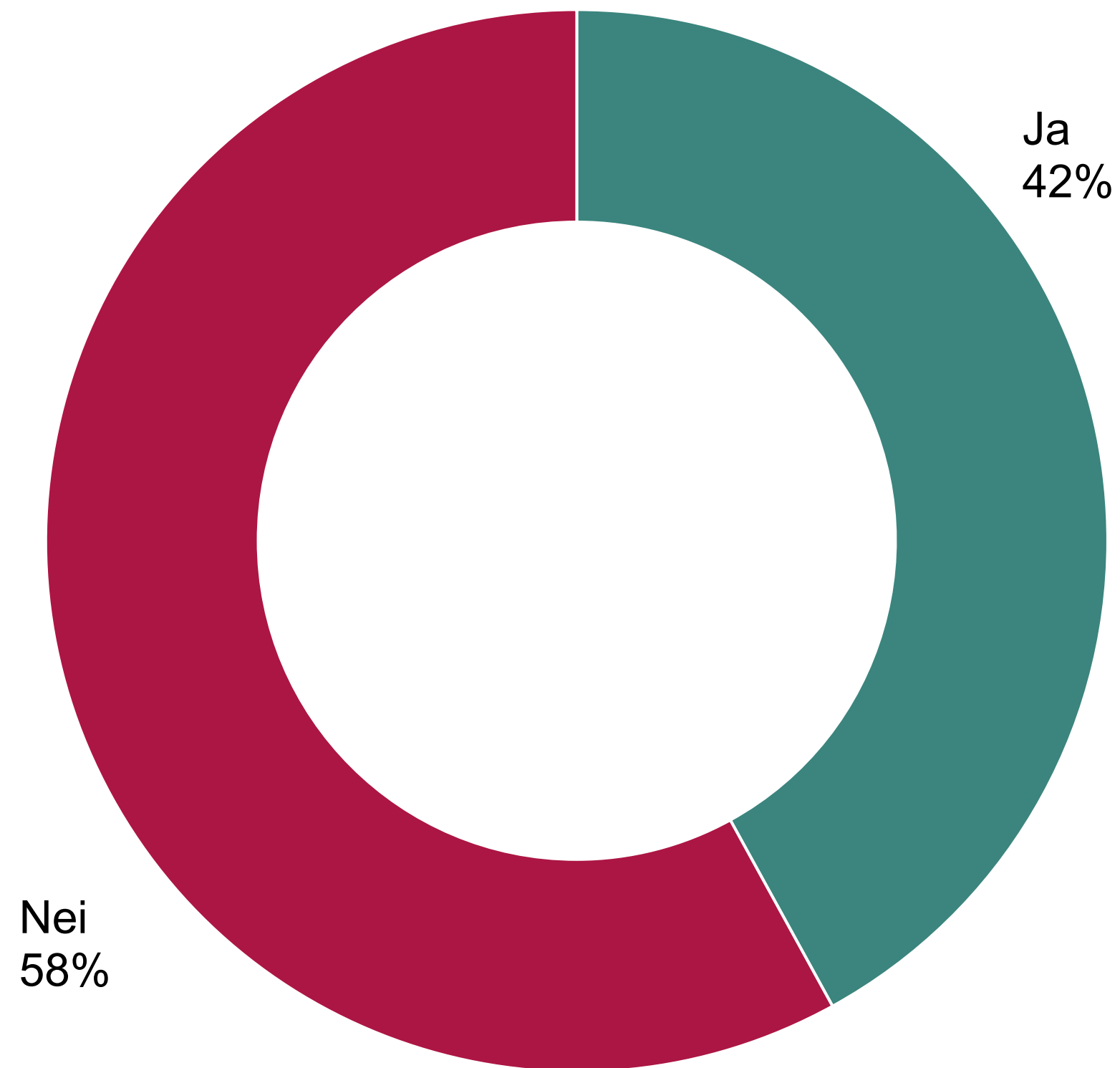

Resultater

1. Er det i din kommuneadministrasjon...

a) ansatte med formell arkitektutdannelse?

Andel som har ansatte med formell arkitektutdannelse

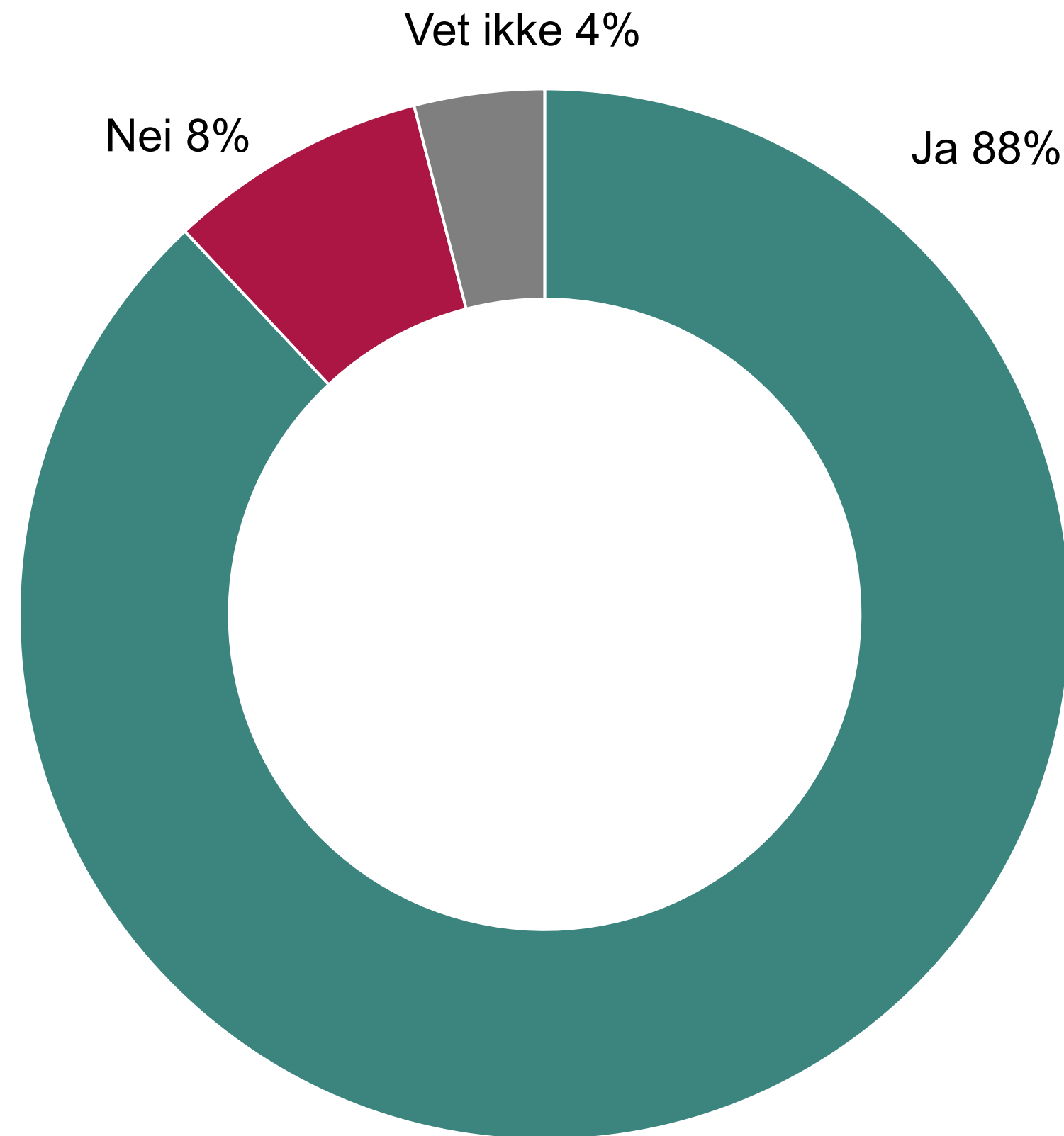
- Flertallet, nær 6 av 10, har ikke ansatte i kommuneadministrasjonen med formell arkitekturutdannelse.
- Det er flest på Østlandet (64%) og i større kommuner som *har* ansatte med denne utdannelse.
- Færrest finner vi i Trøndelag og Nord-Norge, der 31% svarer ja - og i små kommuner med under 10 000 innbyggere, der 20% svarer ja.

1. Er det i din kommuneadministrasjon...

b) ansatte med formell planleggerutdannelse?

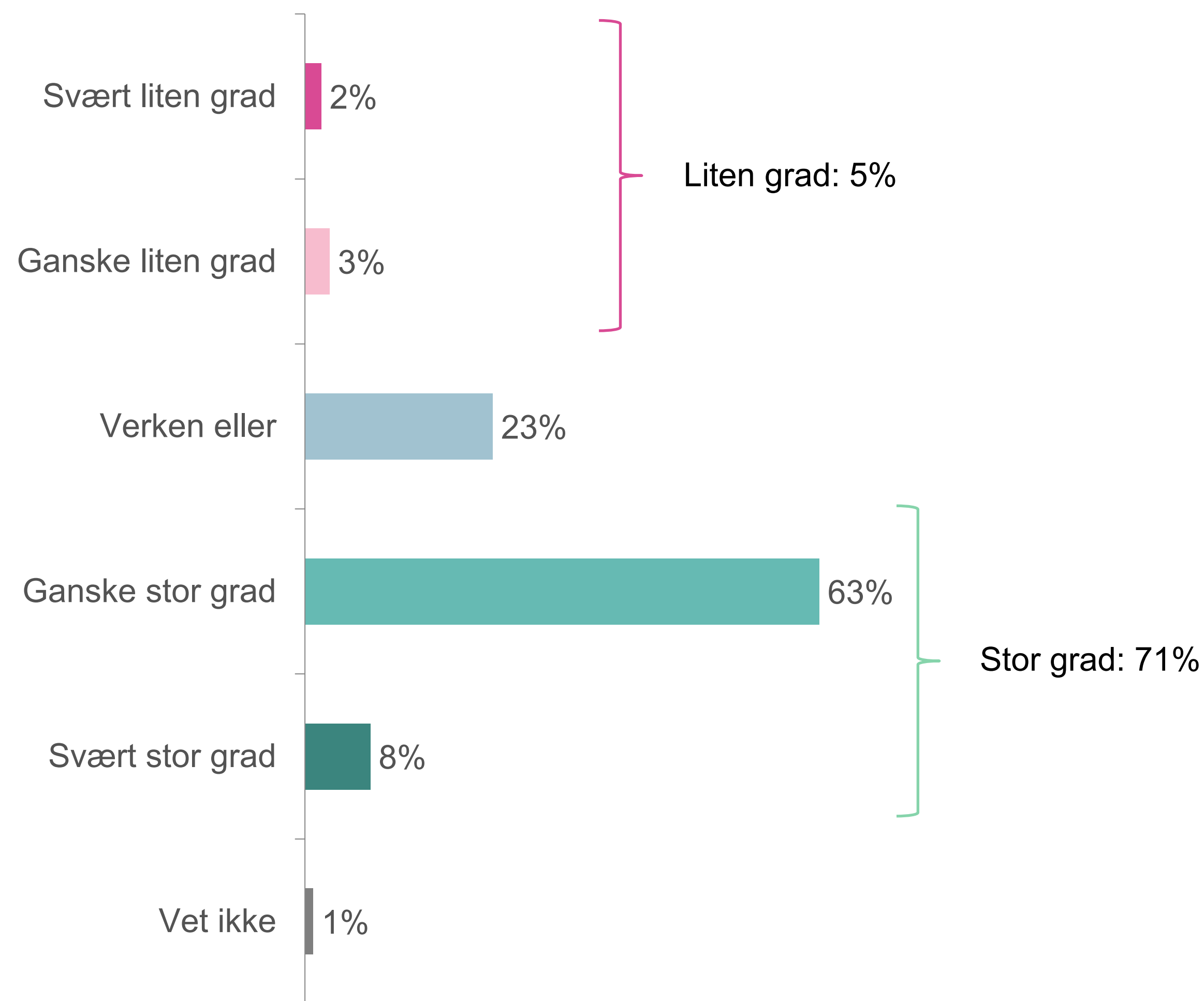
Andel som har ansatte med formell planleggerutdannelse

- Nær 9 av 10 oppgir at kommuneadministrasjonen har ansatte med formell planleggerutdannelse.
- Andelen som svarer ja er lavere i små kommuner (82%). Det er imidlertid ikke store forskjeller etter region.

2. I hvilken grad opplever du at din kommune er opptatt av kvalitet i det som bygges?

- De aller fleste plansjefer mener kommunen er opptatt av kvalitet når det bygges.
- Andelen som svarer 'i stor grad' er høyere blant plansjefer på Østlandet (88%) og i lavere i Trøndelag og Nord-Norge (57%).
- I små kommuner er det det også færre som oppfatter kommunen som opptatt av kvalitet – 63% i kommuner med under 10 000 innbyggere, mot 83% i kommuner med 10 – 49 999 innbyggere.
- Vi ser også at flere svarer i 'i stor grad' blant de de som...
 - oppgir å ha egen retningslinjer/prinsipper/verktøy for å sikre kvalitet (87%) enn de som ikke har det (62%).
 - har ansatte i kommuneadministrasjonen med formell arkitektutdannelse (86%) enn de uten (60%).

Spørsmål 2. I hvilken grad opplever du at din kommune er opptatt av kvalitet i det som bygges?

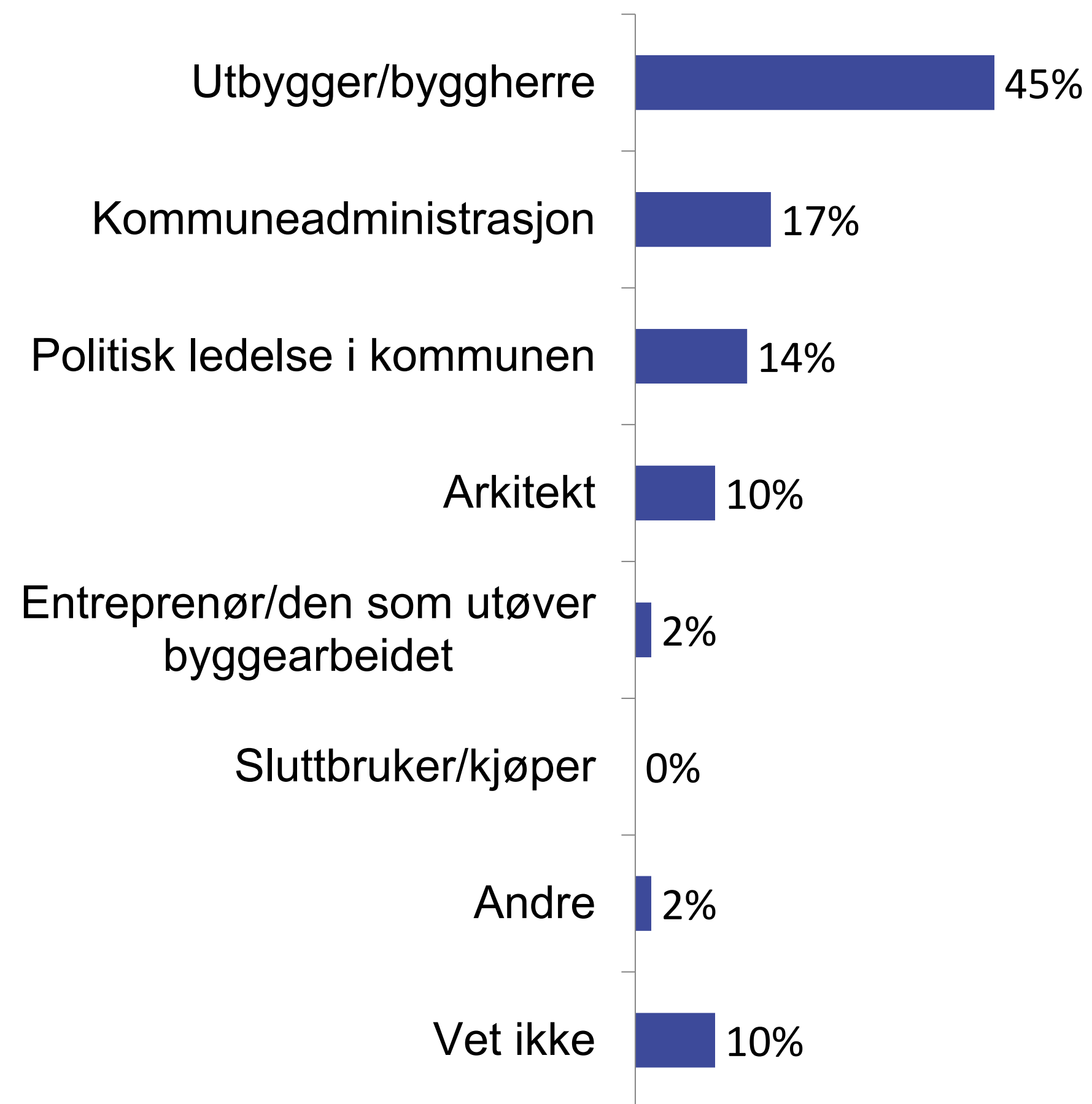
Antall respondenter: 100

Filter: Ingen

3. Av de følgende, hvem mener du har størst mulighet til å sikre kvalitet i det som bygges?

Aktører med størst mulighet for å sikre kvalitet

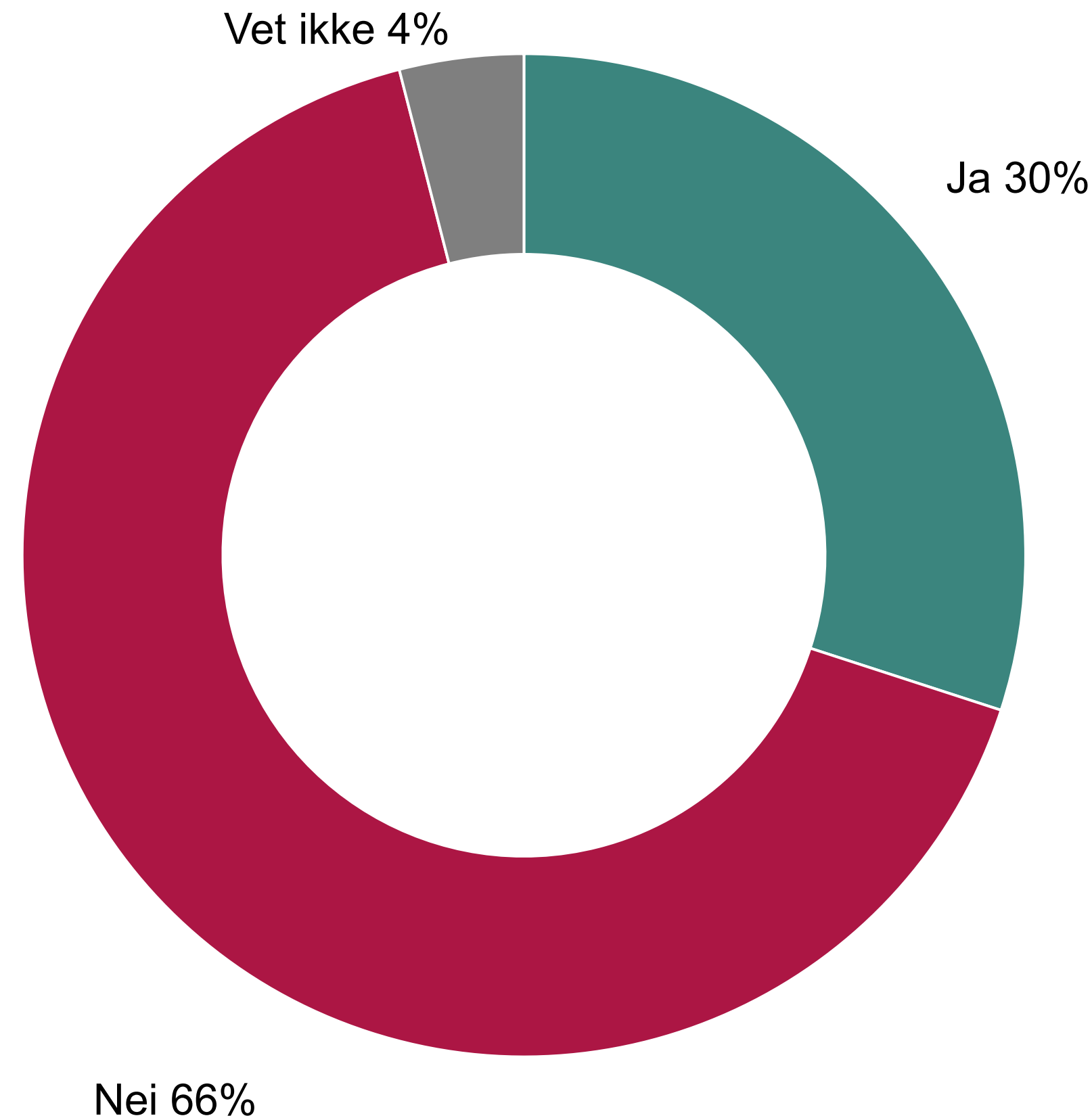

- Plansjefene trekker oftest frem utbygger/byggherre som de som i størst grad har mulighet til å sikre kvalitet i bygg.
- Aktører i kommunen, det vil si enten kommuneadministrasjon eller politisk ledelse, oppfattes av totalt 3 av 10 som mest innflytelsesrike på kvalitet. Hver for seg vurderes de som viktige av omtrent like mange.
- På dette spørsmålet ser vi ikke signifikante forskjeller etter nedbrytninger.

4. Har dere i din kommune utarbeidet egne retningslinjer, prinsipper eller verktøy for å sikre ønsket kvalitet i det bygde - som går utover minimumskravet i loven?

Andel som retningslinjer for å sikre kvalitet utover minstekrav

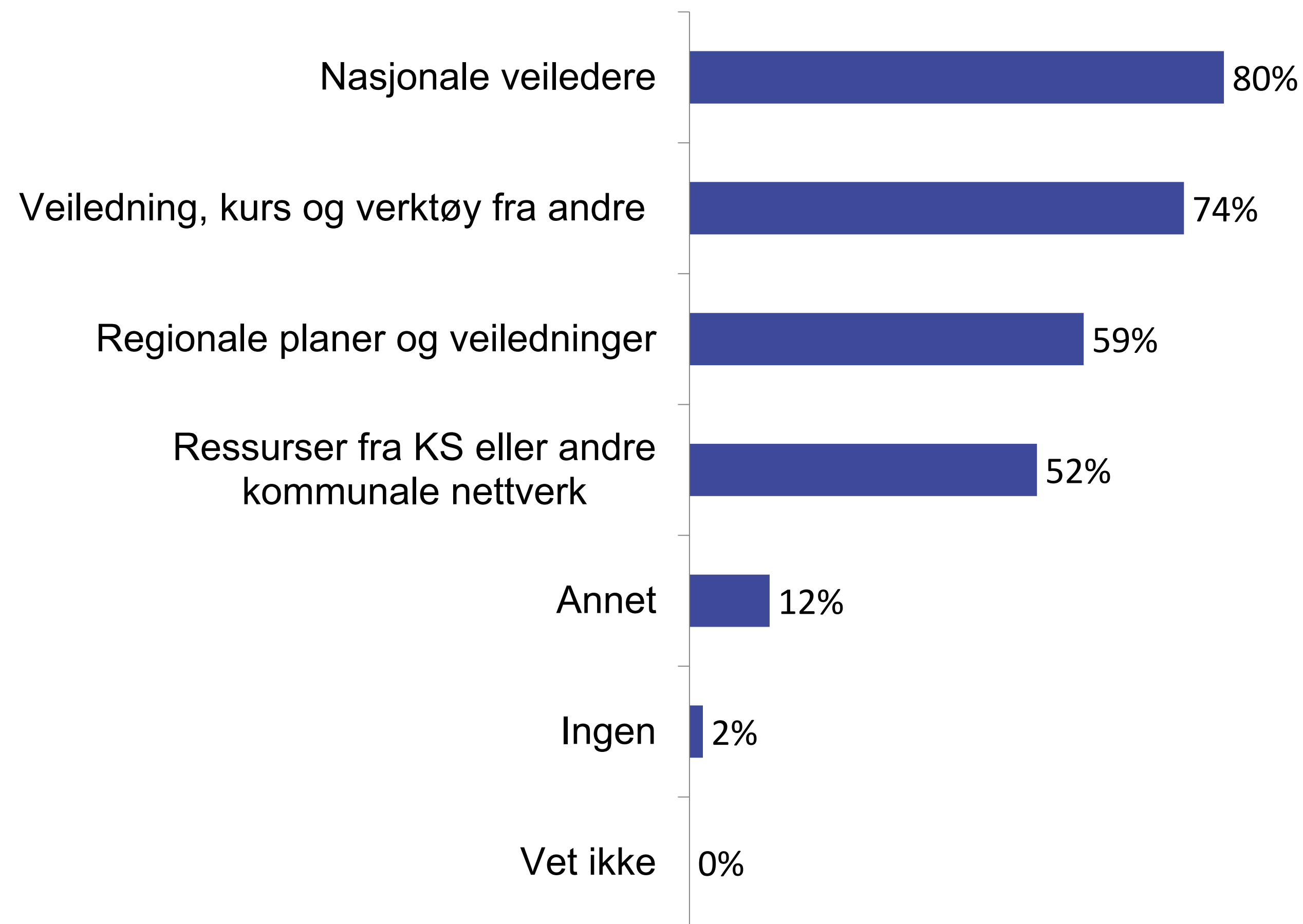

- Totalt har 3 av 10 utarbeidet egne retningslinjer, prinsipper eller verktøy for å sikre kvalitet utover lovfestede minimumskrav.
- Andelen som har retningslinjer, prinsipper eller verktøy for å sikre kvalitet utover minimumskravet i lovet, er høyere i kommuner på Østlandet (52%) og lavere i Trøndelag og Nord-Norge (19%).
- Vi finner også at små kommuner, det vil si med under 10 000 innbyggere, sjeldnere har slike retningslinjer (22%).
- Det er også en signifikant forskjell etter hvorvidt kommuneadministrasjonen har ansatte med formell arkitektutdannelse. Blant de som har slike ansatte, sier 40% at de har utarbeidet egne regler – mot 22% av de som ikke har dette.

5. Hvilke av følgende prinsipper, retningslinjer eller verktøy som andre har utarbeidet opplever du som nyttige?

Nyttige prinsipper, retningslinjer eller verktøy

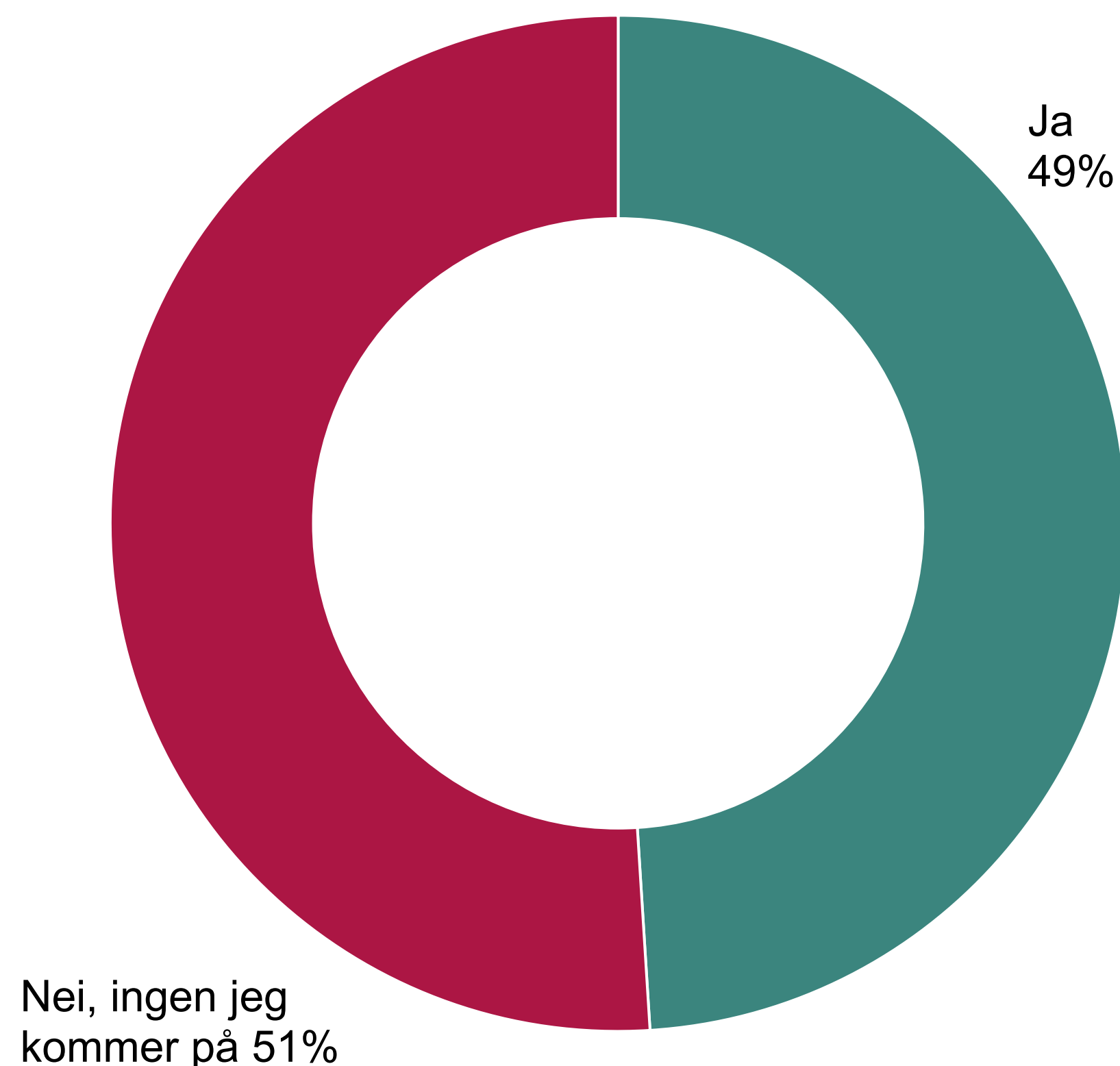

- Nasjonale veiledere, f. eks nasjonale føringer for planlegging, byromsveileder og Husbankens veiledning nevnes oftest som nyttige. Andelen som svarer dette er høyere i kommuner som ikke selv har utarbeidet egne retningslinjer. I disse svarer 86% nasjonale veiledere, mot 67% av de som har egne retningslinjer.
- 3 av 4 opplever at veiledning, kurs og verktøy fra andre, f eks Miljødirektoratet, Norske arkitekters landsforbund, DOGA m.fl. er nyttige. Her er det ikke store forskjeller etter bakgrunnsvariabler.
- 59% sier at regionale planer og veiledninger er nyttige. Det er ikke signifikante forskjeller i nedbrytningene.
- Ressurser fra KS eller andre kommunale nettverk oppleves som mest nyttige blant plansjefer i små kommuner (60%), i Trøndelag og Nord-Norge (62%), og der man ikke har ansatte med formell arkitektutdannelse i kommuneadministrasjonen (64%).

6. Er det noen prinsipper, retningslinjer eller verktøy du savner eller skulle hatt mer av for å jobbe bedre med kvalitet i plan og byggesaker?

Andel som savner eller ønsker noen prinsipper, retningslinjer eller verktøy

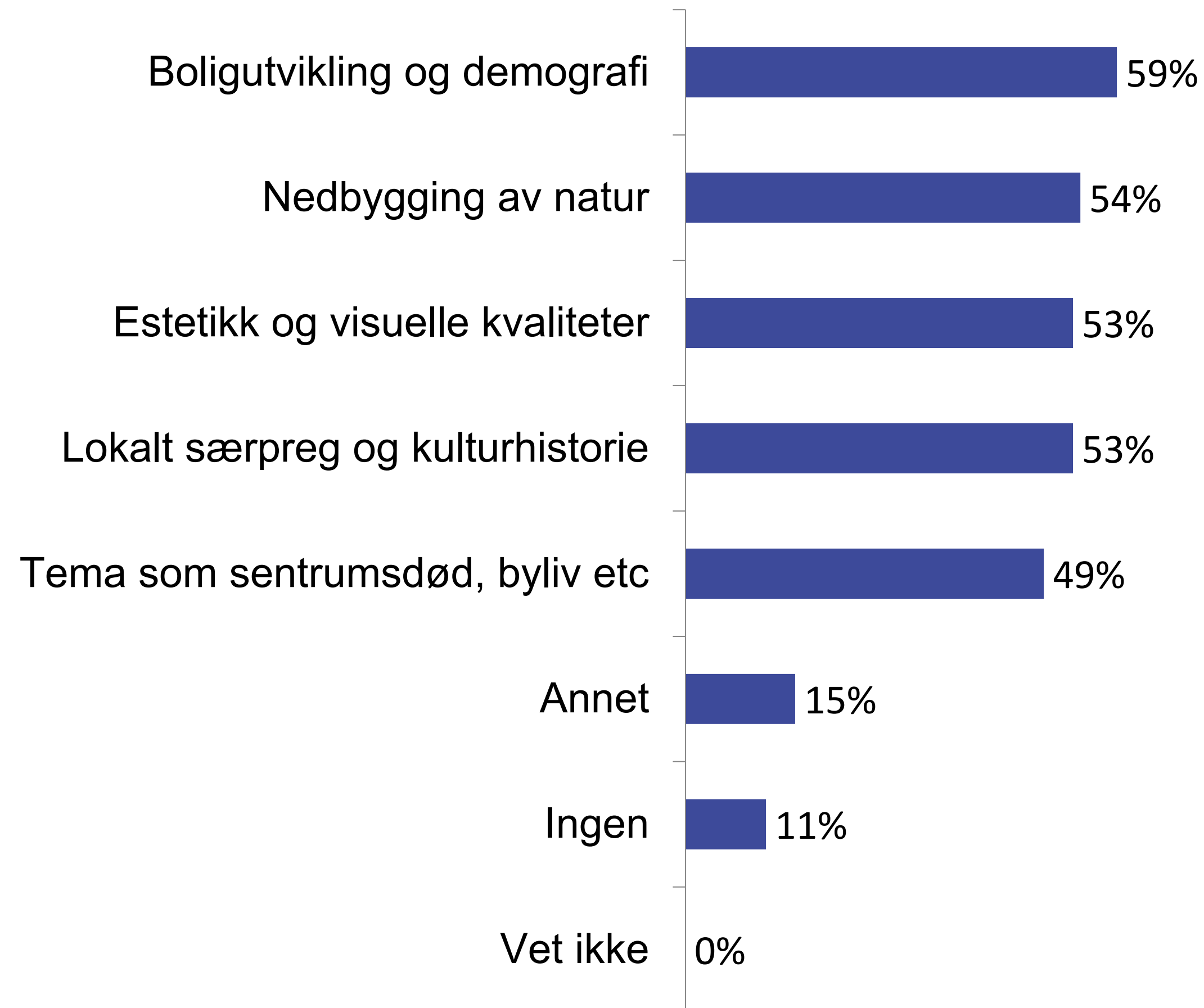

- Halvparten sier det er noen prinsipper, retningslinjer eller verktøy du savner eller skulle hatt mer av for å jobbe bedre med kvalitet i plan og byggesaker.
- Det er spesielt plansjefer på Østlandet som savner noen prinsipper, retningslinjer eller verktøy, 64%.
- Andelen som svarer 'ja' er også høyere blant de som faktisk har utarbeidet egne retningslinjer, prinsipper eller verktøy for å sikre ønsket kvalitet i det bygde (63%), så vel som de har ansatte med formell arkitektutdanning (60%).
- Tema som går igjen i åpne svar er blant annet strengere lovkrav, nye/bedre retningslinjer og veiledere, digitale verktøy/teknologi og kompetanse. Noen peker også på at ressurser og kapasitet er hovedproblemet. Fullstendig oversikt kan sees i tabellverket.

7. Er det noen temaer ditt plankontor særlig trenger hjelp til å jobbe med for å oppnå mer kvalitet i det bygde?

Tema man ønsker hjelp til å jobbe med

- Det er flere tema plansjefene særlig trenger hjelp til å jobbe med for å oppnå økt kvalitet i bygg. Flest nevner boligutvikling og demografi, men nesten like mange nevner de andre alternativene – nedbygging av natur, estetikk, lokalt særpreg og sentrumdød.
- Boligutvikling og demografi nevnes spesielt ofte at de som ikke har ansatte med formell arkitektutdannelse (67%) eller egenutviklede retningslinjer (65%).
- Plansjefer på Sør- og Vestlandet nevner spesielt ofte estetikk og visuelle kvalitet, og tema som sentrumdød og byliv.

Spørsmål 8. Er det noen temaer ditt plankontor særlig trenger hjelp til å jobbe med for å oppnå mer kvalitet i det bygde?

Antall respondenter: 100

Filter: Ingen

8. I arbeidet med å oppnå kvalitet i det bygde - hvilke er de mest verdifulle samarbeidspartnerne/støttespillerne for din kommune?

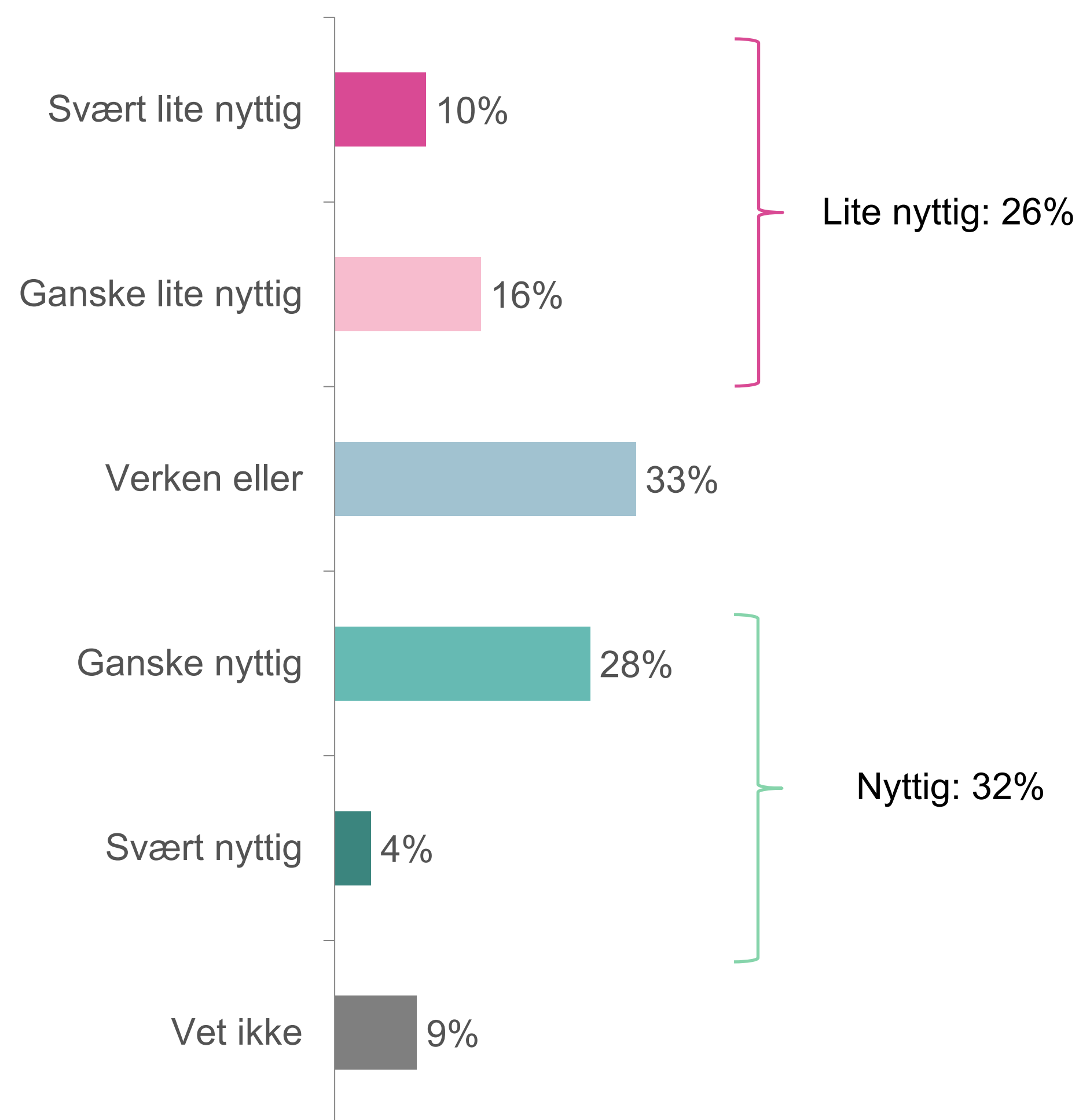
Viktigste samarbeidspartnere

- De viktigste samarbeidspartnerne i kommunen oppfattes å være privat næringsliv, statsforvalter og andre kommuner.
- I kommuner der administrasjonen ikke har ansatte med formell arkitektutdannelse, opplever flere at statsforvalter (78%) og andre kommuner (72%) er viktige.
- I små kommuner er statsforvalter (78%), nettverk og samarbeid med andre kommuner (72%) og KS (43%) viktigere enn i større kommuner.
- Færre på Sør- og Vestlandet nevner private aktører (58%) enn i andre regioner, mens flere nevner NAL eller andre organisasjoner (33%).

9. Hvordan vil du vurdere fylkeskommunens veiledning mot kommunen innenfor temaet kvalitet i det bygde/arkitektonisk kvalitet?

- Plansjefene er delte i hvorvidt de opplever fylkeskommunens veiledning mot kommunen når det gjelder arkitektonisk kvalitet som nyttig. Litt flere mener den er nyttig enn ikke – 32%, mot 26%.
- Her finner vi en tydelig geografisk forskjell. 45% av respondentene på Sør- og Vestlandet opplever veiledningen som nyttig, men bare 17% i Trøndelag og Nord-Norge. Vi ser også at flere i mellomstore kommuner svarer 'lite nyttig' enn i større; 38% mot 20% i små.

Spørsmål 10. Hvordan vil du vurdere fylkeskommunens veiledning mot kommunen innenfor temaet kvalitet i det bygde/arkitektonisk kvalitet?

Antall respondenter: 100

Filter: Ingen

